

ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

READINESS FOR APPLYING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY
ECONOMY AT BASIC EDUCATION SCHOOLS UNDER THE OFFICE
OF KHON KAEN EDUCATIONAL SERVICE AREA I

เลาวลักษณ์ มาพร (Saowaluk Maporn)*

ดร.มงคล ดอนขวา (Dr.Mongkon Donkwa)**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมและเปรียบเทียบความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 454 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ ANOVA และ Scheffe' Method โดยใช้โปรแกรม SPSS for Window version 15

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาโดยภาพรวม ทั้ง 6 ด้านพบว่า มีความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ($X = 3.80$) และผลการวิจัยรายด้าน พบว่า มีความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายใน ($X = 3.98$) ด้านการติดตามและประเมินผล ($X = 3.87$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($X = 3.82$) ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ($X = 3.77$) ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($X = 3.70$) และ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($X = 3.67$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาตามขนาดของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามขนาดของโรงเรียน พบรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก ($X = 22.17$) กับ โรงเรียนขนาดกลาง ($X = 23.15$) มีความพร้อมแตกต่างกัน

2.2 โรงเรียนขนาดเล็ก ($X = 22.17$) กับ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($X = 23.13$) มีความพร้อมแตกต่างกัน

2.3 โรงเรียนขนาดกลาง ($X = 23.15$) กับ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($X = 23.13$) มีความพร้อมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพร้อม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Keywords : READINESS, THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY

* นักศึกษาลำดับต้นศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ABSTRACT

The objective of this research was to study readiness and compare the readiness in applying philosophy of sufficiency economy for managing education in schools under jurisdiction of The Office of Khon Kaen Educational Service Area 1 among small sized, medium sized, and large sized schools. The samples were 454 teachers under jurisdiction of The Office of Khon Kaen Educational Service Area 1. The research instrument constructed by the researcher was questionnaire of readiness in applying the philosophy of sufficient economy for managing schools. Data were analyzed by calculating the Percentage, Mean, Standard Deviation, and tested the differences by using ANOVA and Scheffe's method by using SPSS for Windows Computer Program.

The research findings found that:

1. For the overall 6 aspects of readiness in applying the philosophy of sufficiency for managing in schools, found that the practice of readiness was in "High" level ($\bar{X} = 3.80$). For the findings of each aspect, found that the practice of readiness was in "High" level ranking in order as follows: climate and inside environment management ($\bar{X} = 3.98$), follow up and assessment ($\bar{X} = 3.87$), curriculum construction ($\bar{X} = 3.82$), management of school administrative system ($\bar{X} = 3.77$), allowance for parents and community' participation in school management ($\bar{X} = 3.70$), and learning and teaching management ($\bar{X} = 3.67$) respectively.

2. The findings of comparison of readiness in applying the philosophy of sufficiency economy for managing in schools based on school size among small sized, medium sized, and larger sized schools, found that there were significant differences at .05 level. For paired comparison, found that there was:

2.1 There was difference in readiness between small sized schools ($\bar{X} = 22.17$) and medium sized schools ($\bar{X} = 23.15$).

2.2 There was difference in readiness between small sized schools ($\bar{X} = 22.17$) and large sized schools ($\bar{X} = 23.13$).

2.3 There was no significant difference in readiness between medium sized schools ($\bar{X} = 23.15$) and larger sized schools ($\bar{X} = 23.13$)

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งประเทศไทย จากปัญหาภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้หาแนวทางในการแก้ไขภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ พระองค์ทรงได้มีพระราชดำรัส หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้นทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรทุกภาคส่วนตระหนักและเห็นความสำคัญ สำหรับภาครัฐได้หาแนวทางหรือวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนไทยให้ดีขึ้น แนวทางหนึ่งที่รัฐนำมาปฏิบัติคือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้าไปเป็นส่วนสำคัญในหลักสูตรการศึกษาของไทย ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องแทรกเข้าไปใน

การเรียนการสอนในวิชาต่างๆ รวมทั้งให้ผู้เรียนได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยแจ้งไปยังทุกเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้กำหนดแนวทาง เพื่อสร้างกระบวนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา เพื่อสอดคล้องกับนโยบายตามกระทรวงศึกษาธิการที่สนับสนุนนโยบายส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ในสถานศึกษาทุกแห่งที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 อันได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านฝาง และอำเภอพระยืน โดยแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้กำหนดแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปปรับใช้กับสถานศึกษาของตน โดยจะบรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น สถานศึกษาจะต้องมีแนวทางในการดำเนินการ 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2550)

สำหรับสถานศึกษานั้นๆ เมื่อได้รับนโยบายใหม่ๆ ที่นำมาใช้ในหน่วยงานของตนนั้น จะต้องมีการศึกษาความพร้อม HERSEY, PAUL AND BLANCHARD, KEN (1992) กล่าวว่าความพร้อมเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการสิ่งต่างๆ ที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ เริ่มต้นจะต้องมีความพร้อมครูผู้สอนถือเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาที่มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ บทบาทในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ในการวัดระดับความพร้อมนั้นสามารถวัดได้จากความรู้สึกของบุคคลว่ามีความพร้อมหรือไม่มีความ

พร้อม ในการดำเนินการเพื่อให้องค์กรนั้นๆ ประสบความสำเร็จได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นความพร้อมของครูเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการดำเนินการที่หน่วยงานต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อให้หน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินการ สำหรับสถานศึกษาที่ได้รับนโยบายการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งยังต้องการคำตอบอย่างเป็นวิชาการว่าขณะนี้ครูผู้สอนที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จะมีความพร้อมในการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และขนาดโรงเรียนแต่ละขนาดจะมีความแตกต่างกันเพียงใด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความพร้อม ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพร้อม ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมและเปรียบเทียบความพร้อมระหว่าง โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวนทั้งสิ้น 2,977 คน จำนวน 186 โรงเรียน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 454 คน จำนวน 44 โรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) และคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ใน 6 ด้าน คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา (4) ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา (5) ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ (6) ด้านการติดตามและประเมินผล

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ใน 6 ด้านเป็นคำถามปลายเปิด

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551

2) สถานที่รวบรวมข้อมูล

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1

3) วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในกรณีที่ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อยู่ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับฝ่ายธุรการของโรงเรียนเพื่อส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล และนัดหมายวัน เวลาเพื่อมารับแบบสอบถามคืน หากในกรณีมารับแบบสอบถามแล้วแบบสอบถามยังไม่ครบผู้วิจัยขอเบอร์โทรศัพท์เพื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ที่รับเรื่องไว้ และประสานงานเพื่อมารับแบบสอบถามอีกครั้ง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด วิเคราะห์โดยความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และ Scheffe' Method

ตอนที่ 3 ข้อมูลข้อเสนอแนะในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สรุปประเด็น หาค่าร้อยละ และเขียนประกอบความเรียง

8. สรุปผลการวิจัย

จากผลจากการวิจัยความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 สามารถสรุป ได้ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาโดยภาพรวม ทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ($X = 3.80$) และผลการวิจัยรายด้าน พบว่า มีความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เรียงตามค่าเฉลี่ย 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายใน ($X = 3.98$) ด้านการติดตามและประเมินผล ($X = 3.87$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($X = 3.82$) ด้านการจัดระบบ

บริหารจัดการของสถานศึกษา ($X = 3.77$) ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($X = 3.70$) และ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($X = 3.67$) ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า

2.1) ความพร้อมโรงเรียนขนาดเล็ก ($X = 22.17$) กับ โรงเรียนขนาดกลาง ($X = 23.15$) มีความพร้อมแตกต่างกัน

2.2) ความพร้อมโรงเรียนขนาดเล็ก ($X = 22.17$) กับ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($X = 23.13$) มีความพร้อมแตกต่างกัน

2.3) ความพร้อมโรงเรียนขนาดกลาง ($X = 23.15$) กับโรงเรียนขนาดใหญ่ ($X = 23.13$) มีความพร้อมไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

จากการวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 จากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 454 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 371 ชุด โดยมีจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามปลายเปิด ทั้งหมด 90 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 24.79 ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา สรุปสาระสำคัญ ประกอบความเรียงโดยการประมวลเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาหลักสูตร จากข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สามารถสรุปสำคัญได้ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านพัฒนาและบูรณาการหลักสูตร ด้านการฝึกอบรม ด้านความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตร

และด้านการจัดทำโครงการภูมิปัญญาท้องถิ่นจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาและบูรณาการหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 86.66 ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยการบูรณาการหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับทุกกลุ่มสาระและอยากให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบที่หลากหลาย

3.2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน สามารถสรุปสาระสำคัญได้ 5 ด้าน โดยเรียงจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีคนให้ข้อเสนอแนะมากที่สุดไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะและให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.65 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากให้ครูผู้สอนปลูกจิตสำนึกในตัวผู้เรียนให้ตระหนักในหลักของเศรษฐกิจพอเพียงโดยบูรณาการเข้ากับทุกกลุ่มสาระโดยเน้นให้เห็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

3.3) ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาสามารถสรุปสาระสำคัญได้ 4 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ด้านที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ข้อเสนอแนะด้านการจัดแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 85.54 ควรจัดแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมโดยเน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.4) ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา สามารถสรุปสาระสำคัญได้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 ด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ด้านนโยบายของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 45.33 สถานศึกษาควรมีนโยบายจัดระบบบริหาร ด้านความพออยู่พอกินให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานการเรียนรู้ของรัฐและเศรษฐกิจความเป็นอยู่ตามบริบท โดยให้ความสำคัญกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริงโดยกำหนดนโยบายจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

3.5) ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นส่วนใหญ่จะเน้นด้านการมีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 92.85 โดยอยากให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง

3.6) ด้านการติดตามและประเมินผล

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ จะเน้นด้านสถานศึกษาติดตามประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 97.10 ซึ่งอยากให้ทำการติดตามและประเมินผลทุกเดือน ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน และสิ้นปี ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล โดยใช้สอบวัดผลระหว่างเรียนและปลายภาคเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเมินจากสภาพจริง ซึ่งแบบประเมินควรให้เป็นแนวทางเดียวกันโดยนำมาใช้ประเมินผลทุกสถานศึกษา

10. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). แนวการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง: ใน หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเศรษฐศาสตร์. (2546). เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงกับการวิเคราะห์ความหมายของนักเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: เกษตรมลพรัตน์.
- จิตรรา โกสีย์. (2538). สภาพปัจจุบันและความต้องการของครูที่สอนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณรงค์ฤทธิ์ ดอนศรี. (2543). การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการบริหาร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

9. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

9.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญสนับสนุน ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

9.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอน เข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ทางด้านการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

9.3 ทางสถานศึกษาควรจัดมุมเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ในห้องสมุด ของโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวก หาความรู้ของครูผู้สอน และผู้เรียนเพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้ตัวและสะดวก

9.4 สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการประเมินผลการจัดการศึกษาแก่ผู้ปกครองและชุมชนอย่างทั่วถึง

9.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีนโยบายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงให้ต่อเนื่อง

9.6 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณอย่างมีสัดส่วนที่เป็นธรรม และคำนึงถึงสภาพความเป็นจริง รวมถึงบริบทของแต่ละโรงเรียน

- ทัศนาศา แคมมณี. (2544). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2542). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: ภาควิชา ทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). ทักษะการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สรเสริญ วงศ์ขุ่ม. (2544). เศรษฐกิจพอเพียง: พื้นฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เพชรรุ่งการพิมพ์.
- อุดมพร อมรธรรม. (2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.
- HERSEY, PAUL AND BLANCHARD, KEN. (1992). MANAGEMENT OF ORGANIZATIONAL BEHAVIOR. [n.p.]: Fong & Sons Printers Pte Ltd.